

ปัญหาเรื่องโสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนชาวเขาของตำรวจชายแดนเขต 5
(Problems Concerning Audio-Visual Aids in the area 5 Border Patrol
Police's Hill-Tribes Schools.)

โดย

นาย ทองใบ สายพรหมา พ.ม., ก.บ.

000934

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษา ความระเบียบปริญญามหาบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

พ.ศ. 2513

I 15778563.

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
ประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

Handwritten signature

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..... ประธานกรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ

อาจารย์ควบคุมงานวิจัย ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร
วันที่... 30 ... เดือน... 1 ธันวาคม ... พ.ศ. 2513

เรื่อง "ปัญหาเรื่องโสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนชาวเขาของตำรวจชายแดนเขต 5"

ผู้เขียน นาย ทองใบ สายพรหมา

แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ. 2513

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนชาวเขา ของตำรวจชายแดนเขต 5 เพื่อจะได้เสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง และเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจที่จะให้ความช่วยเหลือในโอกาสต่อไป

การดำเนินงาน ได้ใช้แบบสอบถามกับประชากรที่เป็นครูสอนอยู่ในโรงเรียนชาวเขาทั้งหมด ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบ Check-list, Rating Scale และแบบ Open-end บ้าง เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ออกความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการทาง-
 คำนนี้ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ออกเป็นหมวด ๆ ตามลักษณะแบบสอบถาม แล้วคิดเป็น ร้อยละ เสนอเป็นตาราง

ผลของการวิจัยปรากฏว่า ปัญหาสำคัญ ๆ ของโสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนชาวเขานั้นได้แก่การขาดแคลนงบประมาณ อาคารเรียนไม่อำนวยความสะดวกที่จะใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์การสอน ขาดเครื่องมือและวัสดุสิ้นเปลืองสำหรับมาผลิต ทั่วครูไม่มีความรู้ ความชำนาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน และยังไม่สามารถผลิตชิ้นใช้เองได้ ดังนั้นครูจึงมีความต้องการให้ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้สนับสนุน และให้ครูมีความรู้ในการผลิตและการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน ช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูป จัดหาวัสดุสิ้นเปลืองและเครื่องมือสำหรับผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้ตามความต้องการของครูเอง ทั้งนี้ เพื่อจะได้ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อนึ่ง ในการเรียนการสอนชาวเขา ซึ่งพูดภาษาไทยไม่ได้นั้น ครูโรงเรียนชาวเขายืนยันว่าโสตทัศนูปกรณ์ได้มีส่วนช่วยการเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์และได้รู้

ได้เห็น ได้รับความสนใจ อยากจะเรียน และสนุกสนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์การสอน
วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ครูโรงเรียน
ชาวเขาต้องการ เพื่อช่วยให้การเรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น

Thesis Title : Problems Concerning Audio-Visual Aids in the
area 5 Border Patrol Police's Hill Tribes
Schools.
Name : Mr. Thongbai Saipromma
Department : Audio-Visual Communication Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year : 1969

ABSTRACT

The purpose of the Research

The main purpose of this investigation was to study, survey and analyse a problem concerning Audio-Visual Aids in the area 5 Border Patrol Police's Hill Tribes School, which is situated in the Northern of Thailand, and to make recommendation for improving the existing Audio-Visual Program.

Procedure

The research made questionnaires, check-lists, rating scales and open-end types, distributed to all hill tribe schools teachers in the area 5 Border Patrol Police's Hill Tribes School in order to survey their experiences. The research collected the data and analyzed and interpreted it by using statistical methods of percentage. The presentation used the tabular forms.

The Conclusion

The research indicated that the most major problems or obstacles were an inadequate audio-visual budget and the building

was not suitable for keeping and using the audio-visual materials. Other problems were that teachers had a lack of knowledge and good basic training in audio-visual materials, equipments and were not able to produce to audio-visual aids by themselves. In these cases most teachers need an administrator and other organizations that can teach them how to produce, utilize and supply the ready-made audio-visual aids, materials and equipment in order to support the learning and teaching efficiency.

Furthermore, since the Hill-Tribe's Children can not speak Thai, The Hill Tribe's Teachers believe that the audio-visual materials contribute to a great degree to the learning and teaching, such as increasing the learning's experiences, stimulating, arousing and making the lesson enjoyable. Especially in teaching Thai, Social Studies, Science and Mathematics, the Hill Tribe's teachers need audio-visual materials in order to improve their teaching efficiency.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาเรื่อง โสภทัศน์อุปกรณ์ในโรงเรียนชาวเขาของตำรวจชายแดน เขต 5" (Problem concerning Audio-Visual Aids in the area 5 Border Police's Hill Tribes Schools) นี้ เป็นผลงานส่วนหนึ่งตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เขียนได้พยายามศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ภายในระยะเวลาอันสั้น แต่ก็สำเร็จจุล่งไปด้วยดี ซึ่งผู้เขียนได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย อาทิเช่น ศาสตราจารย์ สำเภา วรวงูร หัวหน้าแผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ควบคุมงานวิจัยได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดเวลาในการดำเนินงาน อาจารย์ ดร.สาย ภานุรัตน์ รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา ได้แนะนำแหล่งค้นคว้าเอกสารและให้ข้อคิดเห็น ในการออกแบบสอบถามตลอดถึงการวางโครงเรื่อง พล.ต.ต.สุรพล จุลละพราหมณ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการตำรวจภูธร (ชายแดน) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเขียน และให้เอกสารอ้างอิง ตลอดทั้งอำนวยความสะดวกในการติดต่อและการเดินทางไปทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอเนกอนันต์ อาจารย์ สุนันท์ ปัทมาคม อาจารย์คณะครุศาสตร์ อาจารย์ เรขา ทองสวัสดิ์ ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ร.ต.ท.สุจิตต์ ชาคิอภิศักดิ์ ร.ต.ค.มนัส อยู่เย็น เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาการ กองบัญชาการตำรวจภูธร (ชายแดน) ได้กรุณาช่วยเหลือให้ค่าเช่า เอกสาร ประกอบการค้นคว้า สำหรับค่านสติตี ผู้เขียนได้ปรึกษากับอาจารย์ ประคอง วรรณสุต ซึ่งท่านได้ชี้แจงและแนะนำในการเขียนวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี

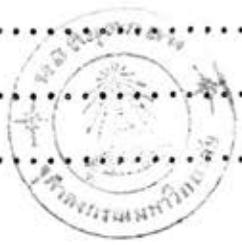
นอกจากนี้ผู้เขียนได้รับความสะดวกในการไปแจกและรับแบบสอบถามคืนจากกองกำกับการตำรวจชายแดนเขต 5 และได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่และครูโรงเรียนชาวเขาของตำรวจชายแดนทุกคนซึ่งช่วยคอมแบบสอบถามและให้ข้อคิดเห็น เสนอแนะเป็นความรู้ ทำให้วิทยานิพนธ์ได้สำเร็จจุล่งไปด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ทองใบ สายพรหมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
รายการตาราง.....	ง
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	21
ขอบเขตการวิจัย.....	22
สมมุติฐานในการวิจัย.....	23
วิธีดำเนินงาน.....	23
คำจำกัดความ.....	24
2 การศึกษาคนควา.....	25
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
หลักการศึกษเกี่ยวกับโสศกษนศึกษา.....	39
ความเป็นมาของโสศกษนศึกษา.....	48
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับโสศกษนศึกษาในประเทศไทย.....	52
ความหมายของโสศกษนศึกษา.....	61
ประเภทของโสศกษนศึกษา.....	66
ความมุ่งหมายของการใช้โสศกษนศึกษา.....	71
การเลือกโสศกษนปกรณ.....	73
จะใช้โสศกษนศึกษาอย่างไร.....	76
คุณค่าของโสศกษนศึกษา.....	80
โสศกษนปกรณสำหรับชั้นประถมศึกษา.....	84
ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนชาวเขา.....	89
โรงเรียนตำรวจชายแดน.....	92
ภูมิหลังของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ในภาคเหนือของไทย.....	94

บทที่		หน้า
3	การดำเนินงานการวิจัย	111
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล	117
5	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	155
ภาคผนวก	.....	162
บรรณานุกรม	.....	198

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนครูผู้สอนแบบสอบถาม.....	118
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็นประเภท.....	119
3	ระดับอายุของครูในโรงเรียนตำรวจชายแดน.....	120
4	วุฒิการศึกษาสามัญของครูตำรวจชายแดน.....	121
5	วุฒิทางครูของครูโรงเรียนตำรวจชายแดน.....	122
6	ระดับความรู้ทางศาสนา.....	123
7	แสดงลักษณะการไปปฏิบัติงานในโรงเรียน.....	124
8	ระยะเวลาหรือประสบการณ์ในการสอน.....	125
9	ความรู้และประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษาของครู.....	126
10	รายการโสตทัศนอุปกรณ์ที่ครูเคยใช้ และไม่เคยใช้.....	127
11	แหล่งที่ได้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษาในโรงเรียน.....	130
12	การผลิตรายการการสอนของครู.....	131
13	การหาอุปกรณ์การสอนตามที่ครูต้องการ.....	132
14	การเลือกอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน.....	133
15	ความถี่ในการใช้อุปกรณ์การสอน.....	134
16	เหตุผลที่ใช้อุปกรณ์ในบางชั่วโมง.....	135
17	เหตุผลที่ไม่ใช้อุปกรณ์การสอนในบางชั่วโมง.....	136
18	วิธีการในการนำอุปกรณ์การสอนออกมาใช้.....	137
19	วิธีการติดต่อยืมอุปกรณ์จากแหล่งอื่น.....	138
20	เหตุผลที่ยืมอุปกรณ์การสอนมาใช้บาง เป็นครั้งคราว.....	139
21	การจัดและบริการทางโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน.....	140
22	การเก็บอุปกรณ์การสอนของโรงเรียน.....	141

ตารางที่	หน้า
23	การดูแลรักษาอุปกรณ์และ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ 142
24	ความเห็นและความสนใจใช้อุปกรณ์การสอน 143
25	เหตุผลที่ใช้อุปกรณ์การสอน 144
26	เหตุผลที่ไม่ชอบใช้อุปกรณ์การสอน 145
27	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของการใช้อุปกรณ์การสอน 146
28	งานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน 147
29	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน 149
30	ความต้องการในการปรับปรุงงานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน 151
31	ระดับชั้นและวิชาที่ครูต้องการอุปกรณ์การสอน 053